

Karun gibi yükselenler, Karun gibi batar

Malın, makamın ve zenginliğin kendisini şımarttığı insanlara ibret olan Karun kıssasını birlikte tefekkür edeceğiz. Esteîzü billâh:

إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ

“Şüphesiz Karun, Musa’nın kavminden idi; fakat onlara karşı azgınlık etmişti.”

وَأَتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ

“Biz ona öyle hazineler vermiştik ki, o hazinelerin anahtarlarını bile güçlü kuvvetli bir topluluk zor taşırdı.”

Kasas Suresi 76. Ayet

Demek ki Karun son derece zengindi. Öyle ki hazinelerinin kendisi değil, sadece anahtarları bile güçlü bir topluluğun ancak taşıyabileceği kadar ağırdı.

Bir gün kavmi ona şöyle nasihat etti:

لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ

“Şımarma, böbürlenme, övünme! Çünkü Allah, şımarıp böbürleneni sevmez.”

Ardından ona şu ölçülü nasihatte bulundular:

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ

“Allah’ın sana verdiği şeylerle ahiret yurdunu kazanmaya çalış.”

وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا

“Dünyadan da nasibini unutma.”

Yani ne dünyaya bütünüyle dal, ne de dünyayı bütünüyle terk et. Dünya ahiretin tarlası olsun.

وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ

“Allah sana ihsan ettiği gibi sen de insanlara iyilik et.”

وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ

“Yeryüzünde bozgunculuk isteme.”

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

“Şüphesiz Allah, fesat çıkarıcıları sevmez.”

Kasas Suresi 76-77. Ayet

Bu ne güzel nasihatlerdir. Kula düşen, böyle öğütler karşısında tevazu göstermektir. Fakat Karun öyle bir söz söyledi ki, dile hafif geldi ama ilâhî gazabı celbetti. Öyle bir cümle kurdu ki Allah onu Kur'an'a koydu ve kıyamete kadar gelecek bütün kibirli zenginlere ibret yaptı:

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي

“Bu servet bana ancak bendeki bir bilgi sayesinde verildi.”

Kasas Suresi 78. Ayet

Söze bakın! Nimeti Allah'tan bilmedi; kendinden bildi. “Ben kazandım, ben yaptım, bendeki bilgiyle oldu” dedi. Bugün de aynı Karun diliyle konuşan nicelerini duyarız: “Ben çalıştım, ben kazandım, ben yaptım, benim emeğim...” Hâlbuki kulun ilmi de, akli da, fırsatı da, sağlığı da, kazancı da Allah'ın ihsanıdır.

Bunun üzerine Allah Teâlâ buyuruyor:

أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً
وَأَكْثَرُ جَمْعًا

“O bilmiyor muydu ki Allah, kendisinden önceki nesillerden, kuvvetçe ondan daha üstün ve servetçe daha çok kimseleri helâk etmişti?”

Yani ey Karun! Neyine güveniyorsun? Sen kimsin? Allah, senden önce senden daha güçlü, daha zengin, daha kalabalık nice toplulukları helâk etti. Mazinin dereleri onların kalıntılılarıyla doludur.

وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ

“Mücrimlere günahları sorulmaz.”

Kasas Suresi 78. Ayet

Çünkü Allah her şeyi hakkıyla bilir; sormaya ihtiyacı yoktur.

Sonra Karun bütün ihtişamıyla kavminin karşısına çıktı:

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ

“Derken Karun, bütün ihtişamı içinde kavminin karşısına çıktı.”

İşte tam burada insanlar iki gruba ayrıldı.

قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

“Dünya hayatını isteyenler dediler ki:”

يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ

“Keşke Karun’a verilenin bir benzeri bize de verilseydi!”

إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ

“Doğrusu o, büyük bir servet sahibidir.”

Kasas Suresi 79. Ayet

Dünyaperestlerin bakışı işte böyledir. Gözleri sadece zahire takılır; serveti görünce imrenirler.

Fakat diğer grup, yani hakikati bilenler şöyle dedi:

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَن آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
وَلَا يُلَاقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ

“Kendilerine ilim verilmiş olanlar ise şöyle dediler: Yazıklar olsun size! İman edip salih amel işleyenler için Allah’ın sevabı daha hayırlıdır. Buna da ancak sabredenler kavuşturulur.”

Kasas Suresi 80. Ayet

Şimdi kendimize soralım: Biz de zenginleri, şatafatlı hayatları, servet ve ihtişam sahiplerini gördüğümüzde ne diyoruz? “Keşke benim de şöyle malım, böyle arabam, şöyle sarayım olsa” mı diyoruz? Yoksa “Allah’ın mükâfatı daha hayırlıdır” deyip elimizdekine kanaat ederek sabır ve şükürle mi karşılıyoruz?

Aman kardeşlerim! Allah’ın bize takdir ettiğine razı olmak, başkasının elindekine göz dikmekten kat kat hayırlıdır.

Sonra ayet, Karun’un korkunç akıbetini haber veriyor:

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ

“Biz de onu ve sarayını yerin dibine geçirdik.”

فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ

“Artık Allah’a karşı kendisine yardım edecek bir topluluğu olmadığı gibi, kendini kurtarabileceklerden de değildi.”

Kasas Suresi 81 Ayet

Hani malın seni kurtarsın! Hani taraftarların seni Allah’ın azabından korusun! Sen misin “Ben kazandım” diyerek böbürlenen? Sen misin Allah’ın nimetini kendinden bilen? Sen misin Allah’ın verdiği servetle kullarına karşı caka satan? İşte Allah, seni de servetini de yerin dibine geçirdi ve seni kıyamete kadar gelecek kibir ehline ibret levhası yaptı.

Daha dün onun yerinde olmayı isteyenler ise şimdi şöyle demeye başladılar:

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيُكَانُّ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ

“Daha dün onun yerinde olmayı isteyenler şöyle demeye başladılar: Demek ki Allah, kullarından dilediğine rızkı genişletiyor, dilediğine de daraltıyor.”

لَوْلَا أَن مِّنَ اللَّهِ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا

“Eğer Allah bize lütufta bulunmuş olmasaydı, bizi de yerin dibine geçirirdi.”

وَيُكَانُّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

“Demek ki inkârcılar iflah olmamış.”

Kasas Suresi 82. Ayet

Bakın, dün Karun’un yerinde olmayı isteyenler bugün neyi anlamış oldular: Rızık Allah’ın elindedir. Zenginlik de O’nun takdiridir, fakirlik de. Allah kimine zenginlik elbisesi giydirir, kimine fakirlik. Kula düşen ise her hâlükârda şükürdür. Çünkü mülkün tek sahibi Allah’tır. Mülkün sahibi, mülkünde dilediği gibi tasarruf eder.

Ardından Rabbimiz asıl kazancı şöyle bildiriyor:

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ

“İşte ahiret yurdu!”

نَجْعُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا

“Biz onu, yeryüzünde büyüklük taslamayı ve bozgunculuğu istemeyenlere veririz.”

وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

“En güzel akıbet, takva sahiplerininindir.”

Kasas Suresi 83. Ayet

Demek ki ahiret yurdu; kibir isteyenlerin, büyüklük taslayanların, insanlara tepeden bakanların değil; tevazu sahibi olanların, fesattan kaçanların ve takva ile yaşayanlarıdır.

Kardeşlerim, Rabbimiz bizleri “Ben kazandım, ben yaptım, ben ettim” diyen Karunlardan olmaktan muhafaza eylesin. Bizi, onların ihtişamına aldanıp “Keşke bizim de böyle malımız olsaydı” diyenlerden de muhafaza buyursun. Bizlere, O’nun takdirine razı olmayı, elimizdekilerin şükrünü eda etmeyi ve ahireti dünyaya tercih eden kullarından olmayı nasip eylesin.

Âmin, âmin, âmin.